

Ta emot schaktmassor?

Det kan bli du som får betala

Lantbrukarnas Riksförbund Skåne

Länsstyrelsen Skåne

Kriminalitet kopplat till masshantering

Masshantering utnyttjas av oseriösa aktörer. För att slippa avgifter och krav kan förorenade massor och massor som egentligen är avfall säljas som ”rena” fyllnadsmassor. Som lantbrukare med tillgång till stora arealer kan du bli uppsökt för att ta emot sådana massor. Har du väl tagit emot förorenade massor eller avfallsmassor är det du som är ansvarig för dem. Denna information är därför riktad till dig som lantbrukare för att informera om de risker du tar och det ansvar du har vid mottagande av massor.

Varför det uppstår massor

Det uppstår stora mängder överskottsmassor vid exempelvis byggnation, ledningsarbeten, väg- och järnvägsprojekt samt vissa industriella processer.

Att återanvända massor kan vara bra för både klimat och resurshushållning – men bara när massorna är spårbara, kontrollerade och inte innehåller oönskade ämnen. Som markägare behöver du säkerställa var massorna kommer ifrån och att de är lämpliga för just din plats och ditt ändamål. Vid varje utfyllnad ska en platsspecifik bedömning göras.

Okänt ursprung = stor risk

Innan du säger ja till massor för utfyllnad eller markförbättring: Är massornas ursprung och innehåll oklart och det visar sig att de innehåller oönskade ämnen kan du som markägare bli den som får ta ansvar och kostnaden. Förorenade massor kan innehålla allt från olje- och bränslerester till metaller, fyllnadsmaterial, byggrester och andra avfallsfraktioner.

Sanering av mark kan bli mycket dyrt, och föroreningar kan spridas till jord, dränering, grundvatten, diken och vattendrag samt påverka luftmiljö. Det kan ge långvariga begränsningar i markanvändningen, påverka grödor och djurhållning och leda till krav på provtagning, avgränsning och åtgärder.

Att tänka på innan du tar emot massor

Om du som lantbrukare planerar att ta emot schaktmassor för utfyllnad eller markförbättring gäller särskilda krav.

- **Säkerställ var massorna kommer ifrån**, vad de består av och om de är provtagna. Saknas underlag – se det som en varningssignal.
- **Det kan behövas anmälan till tillsynsmyndigheten** innan du lägger ut massor. Är du osäker på vad som gäller, kontakta kommunen/ tillsynsmyndigeten innan du tar emot massorna.
- **Om massorna visar sig vara förorenade** kan du bli ansvarig för undersökning och sanering. Du kan också behöva vidta åtgärder för att stoppa spridning och minska risker för miljö och hälsa.

OM DU TAR EMOT MASSOR – SNABB CHECKLISTA

- Ta bara emot massor när du får tydlig information om ursprung (projekt, plats, tidigare markanvändning) och volym.
- Begär analysresultat som visar att massorna är lämpliga för ditt ändamål.
- Säg nej till massor som innehåller blandat material (t.ex. byggavfall)
- Dokumentera mottagandet: avtal, leveranssedlar, mängder, plats där massorna läggs och vem som levererat.
- Är du osäker: kontakta kommunen/tillsynsmyndigheten innan massor läggs ut

KOM IHÅG:

Det finns risker med att ta emot schaktmassor. Okänt ursprung kan innebära föroreningar – och då kan ansvaret och kostnaderna hamna på dig som markägare. Är du osäker: kontakta kommunen/tillsynsmyndigheten innan massor läggs ut.

Mer information

Mer vägledning och aktuell lagstiftning finns här:
Masshantering av schaktmassor – Rätt massor på rätt plats

Ta kontakt med din kommun för mer information.

Länsstyrelsen Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane